

A. 398/46/3

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXVI

Nr 3

WARSZAWA 1969

A. 398/46/3

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXVI
1969

3

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1969

KOMITET REDAKCYJNY

Henryk Altman, Juliusz Bardach, Józef Gierowski, Aleksander
Gieysztor, Stanisław Herbst, Ryszard Kołodziejczyk, Witold Kula,
Gerard Labuda, Tadeusz Łepkowski, Marian Małowist, Franciszek
Ryszka, Marian H. Serejski, Janusz Tazbir

REDAKTOR

Bogusław Leśnodorski

SEKRETARIAT

Krzysztof Groniowski, Stanisław Trawkowski

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 310261

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 2406 + 204 egz. Ark. wyd. 23,75, ark. druk. 16,125

Papier druk. sat. kl. V, 65 g. B1

Oddano do składania 22.III.1969. Podpisano do druku 16.VI.1969

Druk ukończono w czerwcu 1969 r.

Zam. 283/69

P-79

Cena zł 30.—

Warszawska Drukarnia Naukowa — Warszawa, Śniadeckich 8

СОДЕРЖАНИЕ

Адам Ветуляни — Генезис Вартского статута о выкупе солтыств	579
Юлиуш Бардах — Крево и Люблин. К вопросу польско-литовской унии	617
Юлиан Комар — Начальный период варшавских демонстраций предшествовавших январскому восстанию	636

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКИ

О нуждах и перспективах развития польских наук, посвященных прошлому — Целина Бобиньска, Елена Бродовска, Рышард Керсновски, Ежи Клочовски, Тадеуш Менцель, Ежи Топольски, Мариан Тырович, Генрих Зелиньски	639
Збигнев Станкевич — Об оценке Лянгевича	659
Ежи Марчевски — Оценка истории Национал-демократии на польских землях, захваченных во время разделов Пруссией	665
Леон Гросфельд — Были ли англичане фактическими инспираторами майского переворота ?	677

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Анджей Феликс Грабски — Исследования по методологии	683
Мариан Г. Серейски — Замечания на тему об отношении истории к философии	689
Кароль Бучек — Служебные деревни Калишской земли	695
Бригида Кюрбусувна — Городское право в памятниках польского права	699
Мария Богуцка — Гданьск и экономика феодальной Польши	703
IN MEMORIAM	801

TABLE DES MATIÈRES

Adam Vetulani — La genèse du statut de Warta concernant le rachat des scultatae	580
Juliusz Bardach — Krewa et Lublin. Les problèmes de l'union polono-lituanienne	618
Julian Komar — La période des manifestations à Varsovie avant l'insurrection de janvier	637

DISCUSSIONS ET POLEMQUES

Les besoins et les perspectives de développement des sciences du passé en Pologne — Celina Bobińska, Helena Brodowska, Ryszard Kiersnowski, Jerzy Kłoczowski, Tadeusz Mencel, Jerzy Topolski, Marian Tyrowicz, Henryk Zieliński	639
Zbigniew Stankiewicz — Quelques observations au sujet du jugement porté par les historiens sur la personne de Langiewicz	659
Jerzy Marczewski — Quelques remarques concernant l'histoire de la Démocratie Nationale dans les territoires polonais sous la domination prussienne	665
Leon Grosfeld — Les Anglais ont-ils vraiment inspiré le coup d'Etat de mai 1926?	677

CRITIQUES ET COMPTES-RENDUS

Andrzej Feliks Grabski — Studia Metodologiczne	683
Marian H. Serejski — Le rapport entre l'histoire et la philosophie	689
Karol Buczek — Les villages de service dans la province de Kalisz	695
Brygida Kurbisówna — Le droit urbain dans la collection Pomniki Prawa Polskiego	699
Maria Bogucka — Gdańsk et l'économie de la Pologne féodale	703
IN MEMORIAM	801

SPIS TREŚCI

Adam Vetulani — Geneza statutu warckiego o wykupie sołectw . . .	557
Juliusz Bardach — Krewa i Lublin. Z problemów unii polsko-litewskiej	583
Julian Komar — Początkowy okres manifestacji w Warszawie przed powstaniem styczniowym	621

DYSKUSJE I POLEMIKI

O potrzebach i perspektywach rozwoju polskich nauk o przeszłości — Celi- na Bobińska, Helena Brodowska, Ryszard Kiersnowski, Jerzy Kłoczowski, Tadeusz Mencil, Jerzy To- polski, Marian Tyrowicz, Henryk Zieliński . . .	639
Zbigniew Stankiewicz — W sprawie oceny Langiewicza . . .	659
Jerzy Marczewski — W sprawie oceny historii Narodowej Demokracji w zaborze pruskim	665
Leon Grosfeld — Czy Anglicy rzeczywiście byli inspiratorami prze- wrotu majowego?	677

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Andrzej Feliks Grabski — Studia Metodologiczne	683
Marian H. Serejski — Uwagi o stosunku historii do filozofii . . .	689
Karol Buczek — O wsiach służebnych w ziemi kaliskiej	695
Brygida Kürbisówna — Prawo miejskie w Pomnikach Prawa Pol- skiego	699
Maria Bogucka — Gdańsk a ekonomika Polski feudalnej	703

*

A. G. Widgery, The Meanings in History — Józef Dutkiewicz . . .	710
T. Kotula, Les curies municipales en Afrique romaine — Jerzy Kolendo	712
Polski Słownik Biograficzny — Marian Biskup, Stanisław Herbst	716
Polska pierwszych Piastów — państwo, społeczeństwo, kultura — Henryk Łowmiański	723
A. Marongiu, Medieval Parliaments — Stanisław Russocki	726
J. Baszkiewicz, Polska czasów Łokietka — Kazimierz Jasiński . . .	729
J. Jurginis, V. Merkys, A. Tautavicius, Wilniaus miesto istorija nuo seniausiu laiku iki Spalio revoliucijos — Jerzy Ochmański	732
A. Wyrobisz, Szkło w Polsce od XIV do XVII w. Jerzy Wyrozumski	734
J. P. Kiś, Promysłowist' Lwowa u period feodalizmu — Maurycy Horn	736
E. Le Roy Ladurie, Les paysans de Languedoc — Andrzej Wyczański	739
Korespondencja Józefa Andrzeja Załuskiego — Ryszard W. Woło- s z y Ń s k i	742
W. Kaliński, Dziennik 1787—1788 — Ryszard Chojecki	746
Der Befreiungskrieg 1813 — Emanuel Halicz	748
J. B. Duroselle, L'Europe de 1815 a nos jours — Jan Przewłocki . . .	749
K. Stasiński, Kształcenie nauczycieli szkół ludowych w Wielkim Księstwie Poznańskim — Łucja Borodziej	752
A. Szczypiorski, Warszawa, jej gospodarka i ludność w latach 1832—1862 — W i t o l d P r u s s	754

I. Homola, Tygodnik Cieszyński i Gwiazdka Cieszyńska — Andrzej Brożek	757
B. Jaroszewicz-Kleindienst, W kręgu polonofilskiej działalności Edwarda Jelinka — Andrzej Feliks Grabski	760
Z. Stankiewicz, Dzieje wielkości i upadku Aleksandra Wielopolskiego — Ryszarda Czepulis	761
Przywódcy ruchu ludowego — Krzysztof Groniowski	764
Z. Hemmerling, Posłowie polscy w parlamencie Rzeszy Niemieckiej i sejmie pruskim 1907—1914 — Adam Galos	768
A. V. Berezkin, Oktjabskaja Rewolucja i SSA — Krzysztof Jankowski	773
Sprawy polskie na Konferencji Pokojowej w Paryżu w 1919 r. — Adolf Juzwenko, Wojciech Wrzesiński	775
St. Dubois, Artykuły i przemówienia — Antoni Czubiński	780
W. Witos, Moja tułaczka — Ludwik Hass	783
Papers and Memoirs of Józef Lipski — Henryk Batowski	788
T. Musioł, Dachau 1933—1945 — Wanda Kiedrzyńska	792
Studia Historyczne — Lech Trzeciakowski	796

IN MEMORIAM

Kazimierz Tymieniecki (1887—1968) — Stanisław Trawkowski	801
--	-----

Cena zł 30,—

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK A HISTORYCZNEGO

Prenumerata krajowa

Zamówienia i wpłaty przyjmują
— Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO nr 1-6-100.200. — Urzędy pocztowe i listonosze — Oddziały i Delegatury „Ruchu”.

Prenumerata: roczna 120,— zł, półroczna 60,— zł

Zamówienia przyjmowane są do dnia 10 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Bieżące oraz archiwalne numery można nabyć lub zamówić w księgarniach „Domu Książki” oraz w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter). Egzemplarze archiwalne można nabywać także w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch”, Warszawa, ul. Nowomiejska 15/17, konto PKO nr 114-6-700041 VII O/M.

Prenumerata zagraniczna

— Koszt prenumeraty ze zleceniem wysyłki za granicę wynosi o 40% drożej. — Zamówienia dla zagranicy przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88, konto PKO 1-6-100.024.

Les demandes concernant les conditions d'achat de toutes les revues scientifiques polonaises doivent être adressés à l'Entreprise d'Exportation et d'Importation „Ruch”, Warszawa 1, Rue Wilcza 46.

Le contenu de prochains numéros des revues scientifiques ainsi que leurs prix sont indiqués dans le bulletin „Polish Scientific Periodicals”, que vous trouverez dans les bibliothèques et grandes maisons de diffusion de presse de votre pays.

**Kwart. Hist. R. LXXVI. z. 3, s. 555—812, lipiec — wrzesień, Warszawa 1969.
Indeks 36432.**